

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce:

[redacted]
bytem [redacted]
zastoupen Mgr. Lukášem Kulhánkem, advokátem
sídlem Na Cihelnách 9, Jaroměř

proti

žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta ve věcech služebního poměru**
sídlem Strojnická 935/27, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 18. 5. 2016, č. j. PPR-34753-9/ČJ-2014-990131,

takto:

- I. Rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 18. 5. 2016, č. j. PPR-34753-9/ČJ-2014-990131, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 9 800 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku, k rukám Mgr. Lukáše Kulhánka, advokáta.

Odůvodnění

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru (dále též „žalovaný“, kterým je obecně označován i správní orgán prvního stupně, pokud rozlišení nemá význam pro samotný text odůvodnění) ze dne 18. 5. 2016, č. j. PPR-34753-9/ČJ-2014-990131 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitele Ředitelství služby cizinecké policie ve věcech služebního poměru (dále jen „správní orgán 1. stupně“ nebo též „služební funkcionář“) č. j. 2202/2014 ze dne 16. 10. 2014 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo ve výroku I. rozhodnuto o tom, že žádost žalobce o proplacení neodůvodněně nařizovaných přesčasových hodin za nařizenou službu přesčas v důležitém zájmu služby konanou podle ust. § 54 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), v roce 2011 v rozsahu 56 hodin a v roce 2012 v rozsahu 60 hodin se zamítá, a současně bylo ve výroku II. rozhodnuto o tom, že žádost žalobce o proplacení neodůvodněně nařizovaných přesčasových hodin za nařizenou službu přesčas konanou podle ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru v kalendářním roce od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 a od 1. 1. 2011 do 31. 1. 2011 se též zamítá, neboť došlo k promlčení tohoto nároku, pro jehož uplatnění činí lhůta podle ust. § 207 odst. 1 zákona o služebním poměru tři roky, přičemž tato lhůta marně uplynula dnem 14. 5. 2014.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že dne 9. 5. 2014 požádal o poskytnutí služebního příjmu za službu přesčas, nařizenou v rozporu s ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, kterou vykonal v letech 2010 až 2012. Zrekapituloval, že podle odůvodnění napadeného rozhodnutí ke všem přesčasovým službám, které byly žalobci nařizeny v období roku 2011 s 2012, byly dány zákonné podmínky. Jako důkaz o skutečnosti, že byl dán důležitý zájem služby pro nařízení služby přesčas, je uveden výčet činností, které zajišťuje 1. a 2. oddělení Inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti v Praze Ruzyni. Současně je uvedeno, že „Mimo obecného důležitého zájmu bezpečnostního sboru daného zákonem v ustanovení § 201 odst. 1 na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru, lze ze shora uvedených konkrétních úkolů výkonu služby 1. a 2. oddělení ICP odvodit význam a důležitost výkonu této služby, která musí být zabezpečena řádně a nepřetržitě za všech okolností.“. Dále je v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatováno, že výjimečnost nařizované přesčasové služby „spočívá na základě skutečností, které vedoucí oddělení ani další funkcionáři ICP nemohou ovlivnit. Jedná se o počet policistů, kteří toho dne, do té které dlouhodobě plánované služby nemohou nastoupit buď z nepředvídatelných osobních důvodů – nemoc, péče o rodinné příslušníky, návštěva lékaře, dárcovství krve, atd., ale i z dalších služebních, rovněž zákonem daných důvodů, kdy sice policista nastoupí do služby, ale z důvodů změn bezpečnostní situace, na které je nutno reagovat, jako např. odvelení do akcí mezinárodního charakteru (Frontex), bezpečnostní akce, či školení, jazyková příprava, které musí nadřazený též akceptovat. (...) V personálním sestavu Ředitelství služby cizinecké policie nejsou a nemohou být zařazeni „záložní policisté“, kteří by byli vycvičeni a vyškoleni zastávat různé funkce a činnosti, kteří by v případě potřeby „zaskakovali“ za policisty, kteří se nemohou z různých zákonných důvodů včetně řádné dovolené, dostavit do plánovaného výkonu služby.“
3. Žalobce je však toho názoru, že stanovisko žalovaného dokazuje pouze tvrzení žalobce, že služba přesčas byla nařizována z důvodu nedostatečné personální obsazenosti obou

zmíněných oddělení. Kdyby se totiž skutečně jednalo o výjimečný stav, kdy neočekávané nepříjde do služby více policistů, nebyla by příslušníkům pravidelně nařizována služba přesčas po dobu několika let. Za neočekávanou nepřítomnost ve službě však podle soudní judikatury nelze považovat případy, kdy je vedoucí příslušník oprávněn o nepřítomnosti příslušníka sám rozhodnout, jako je čerpání dovolené, vyslání na studijní pobyt či náhradní volno, ani běžnou nemocnost a některé další překážky ve službě, které zákon o služebním poměru upravuje.

4. Zdůvodnění služby přesčas, jak ji odůvodnil žalovaný, nemůže podle žalobce z pohledu soudní judikatury obstát, byť má žalovaný za to, že dostal požadavku vyjádřeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Ads 11 /20123-41 ze dne 23. 5. 2013, kde je uvedeno, že služební funkcionář v přiměřeném rozsahu vymezí konkrétní důvody pro nařizování jednotlivých služeb přesčas, přičemž postačí rámcové vymezení určitého důvodu pro nařízení služby přesčas.
5. Podle žalobce však takové odůvodnění, včetně příkladů důvodu nepřítomností příslušníků ve směně, které měly odůvodňovat nařízení služby přesčas v jednotlivých dnech, nelze akceptovat, neboť se nejedná o případy uvedené soudem v citovaném rozsudku. Žalobce dále specifikoval, že například dne 26. 6. 2011 nenastoupilo od služby třicet jedna policistů, z tohoto počtu jich dvacet dva čerpalo dovolenou, jeden byl na školení a tři čerpali ozdravný pobyt. U ostatních šesti příslušníků se nepodařilo zjistit, z jakého důvodu se neúčastnili služby. Žádný takový důvod podle žalobce neumožňuje nařízení služby přesčas podle ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, neboť k žádné neočekávané situaci nedošlo, žádný výjimečný případ se nestal.
6. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že výkon žalobcovy služby spočívá v zabezpečení ostrahy a ochrany státní hranice, v kontrole a pasovém odbavení občanů Evropské unie a cizinců ze zemí mimo Evropskou unii, v provádění ochrany civilní letecké dopravy a zabezpečení ochrany veřejného pořádku na celém území letiště. Nepřítomnost každého příslušníka má za následek snížení např. počtu obsazených odbavovacích přepážek a tím prodloužení doby odbavení cestujících, což může v konečném důsledku vést ke zpoždění letů, a kvůli tomu k reálnému nebezpečí ekonomických škod. Právě zájem na zajištění úkolů žalobcova útvaru lze označit za důležitý zájem služby ve smyslu ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru. Dále žalovaný uvedl, že útvar nemůže mít v záloze desítky příslušníků pro případné nasazení, pro které by neměl při běžném stavu využití. Plány služeb vytváří vedoucí příslušník do 25. dne předchozího kalendářního měsíce, v němž má být služba přesčas vykonávána, tato povinnost plyne z ust. § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru. Pokud tedy příslušník žádal o určení dovolené po datu 25. předchozího kalendářního měsíce či v měsíci, kdy dovolenou čerpal, jedná se o dovolenou dopředu nepředvídatelnou.
7. Městský soud v Praze o žalobě rozhodl rozsudkem ze dne 31. 10. 2019, č. j. 6 Ad 6/2016-56, tak, že napadené rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 18. 5. 2016, č. j. PPR-34753-9/ČJ-2014-990131, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a dále rozhodl o náhradě nákladů účastníků řízení. Městský soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, neboť

žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze uvedl, že žalobci byl v období roku 2011 a 2012 nařízen výkon služby přesčas pokaždé z důvodu kumulace nepřítomnosti jiných příslušníků. Přestože je nepřítomnost příslušníků souhrnně zdůvodněna, z odůvodnění nevyplývá konkrétní důvod nepřítomnosti příslušníka, pro niž byl žalobci nařízen výkon služby přesčas, včetně toho, zda se jednalo o mimořádnou, či nepředvídatelnou okolnost. Žalovaný nesprávně vyložil pojem „důležitý zájem služby“, a to značně široce jako zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru (§ 2 zákona o Policii ČR). Dle žalovaného byl dán prvek výjimečnosti v tom, že k nařízení služby přesčas došlo vždy operativně, jestliže došlo k souběhu krátkodobých a neočekávaných výpadků některých příslušníků z důvodu jejich náhlého onemocnění, čerpání služebního volna, nečekaného ošetřování člena rodiny, služebního školení, výkonu veřejných funkcí atd. Pro závěr, že bylo naplněno kritérium mimořádnosti, je nutné nicméně zkoumat okolnosti nařízené služby jednotlivě, v každém případě. Dle městského soudu neurčité vymezení důvodů nařízeného výkonu služby přesčas neodpovídá obsahovým požadavkům, jaké musí odůvodnění takového rozhodnutí obsahovat. Z obsahu správního spisu nevyplývá, jaká konkrétní skutečnost odůvodňovala nepřítomnost konkrétního příslušníka, kvůli které žalobce vykonával službu přesčas. Konkrétní hodnocení každého nařízeného případu služby přesčas přitom představuje esenciální důvod pro posouzení, zda taková nařízená služba přesčas odpovídá podmínkám důležitého zájmu služby. Městský soud nedal za pravdu žalovanému, podle nějž bylo ve vztahu k žalobci v pořádku, pokud v případě nařízení výkonu služby přesčas byly v jednotlivých dnech dány vícečetné důvody, přičemž některé z nich „důležitý zájem služby“ naplnily a jiné nikoli. Dle městského soudu by v tom případě měl služební funkcionář prostor pro libovůli při zhodnocení, jaký konkrétní důvod nepřítomnosti dalších příslušníků útvaru tedy zvolí jako důvod nařízení výkonu služby přesčas.

8. Uvedený rozsudek Městského soudu v Praze byl zrušen ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2021, č. j. 6 As 234/2019-37, z důvodu, že městský soud nepostupoval dle judikatury Nejvyššího správního soudu. Judikatura NSS nestanovuje, že je k posuzování nároků na doplatek služebního příjmu za nařízenou službu přesčas třeba, aby byla služba přesčas nařízena vždy jako zástup za konkrétně určeného příslušníka, a současně připouští nařízení služby přesčas z důvodu kumulace nepřítomnosti příslušníků ve výkonu služby z různých důvodů. Jak z rozsudku NSS ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 25/2017-32, vyplývá, v takovém případě je třeba nejprve provést rozbor toho, zda lze jednotlivé dílčí důvody absence příslušníků uvedené správními orgány samostatně přijmout jako důvod pro nařízení služby přesčas jinému příslušníkovi, a poté provést rozbor toho, zda u každého dne nařízené služby přesčas ob stojí odůvodnění správních orgánů poukazující na kumulaci absencí celé řady příslušníků, chybějících ze široké palety důvodů. Současně je třeba vzít v potaz také to, kolika příslušníkům byla služba přesčas ten který den nařízena. Takové posouzení je nezbytné provádět s ohledem na specifika každého dne nařízené služby přesčas, neboť jednotlivé absence se u příslušníků mohou měnit, jako se také může měnit samotný počet těch, kteří do služby nenastoupili a těch, kterým byla služba přesčas nařízena. K tomu NSS poukázal na rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2021, č. j. 4 As 330/2020-33, a rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2020, č. j. 5 As 281/2019-38. Jestliže by v daný den bylo do služby přesčas povoláno stejné, či menší množství příslušníků než těch, jež ve službě chyběli z mimořádného a nepředvídatelného důvodu, v případě přesčasu nařízeného s odůvodněním kumulace absencí by se jednalo o přesčas

nařízený v důležitém zájmu služby dle ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru. Naproti tomu jestliže by v určitý den bylo ke službě přesčas povoláno více příslušníků než těch, kteří byli nepřítomni z „přesčasově uznatelných“ důvodů, nešlo by o přesčas dle podmínek ust. § 54 zákona o služebním poměru (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2018, č. j. 11 Ad 3/2017-102), pokud by nebylo možné určit, za kterého konkrétního nepřítomného příslušníka byl „náhradník“ povolán.

9. Nejvyšší správní soud tedy Městskému soudu v Praze uložil, aby v dalším řízení především jednotlivě zhodnotil jednotlivé důvody absence příslušníků v tom smyslu, zda samy o sobě mohou odůvodňovat nařízení služby přesčas ve smyslu § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru. Takové hodnocení musí být konkrétní ve vztahu k jednotlivým dnům, ve kterých byla žalobci nařízena služba přesčas. Nejvyšší správní soud konstatoval, že v některých případech se hodnocení bude odvíjet od okamžiku, kdy se o důvodu nepřítomnosti jiného příslušníka služební funkcionář dozvěděl, a na základě toho může být daný důvod absence v takových případech důvodem, pro nějž lze samo o sobě nařídit službu přesčas, v jiných však ne. S ohledem na to, že žalobce při výkonu služby přesčas nezastupoval konkrétního příslušníka, avšak byl povolán pro nepřítomnost vícero příslušníků, je nutné hodnotit, zda důvody, pro něž lze jinému příslušníkovi nařídit službu přesčas, a důvody, pro které samo o sobě službu přesčas jinému příslušníkovi nařídit nelze, ve svém souhrnu takové nařízení služby přesčas žalobci umožňovaly. Nejvyšší správní soud městský soud ve svém závazném právním názoru upozornil, že je při tomto hodnocení třeba také zohlednit celkový počet příslušníků, kterým byla konkrétní den služba přesčas nařízena, s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 258/2017 - 32. Výkon služby přesčas nicméně nemůže být posouzen jako přesčas nařízený v důležitém zájmu služby podle § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru jen s poukazem na kumulaci důvodů nepřítomností, jestliže je počet příslušníků, kterým byla v konkrétní den nařízena služba přesčas vyšší, než počet příslušníků nepřítomných z některého z uznatelných důvodů.
10. Z předloženého správního spisu Městský soud v Praze zjistil tyto podstatné skutečnosti.
11. Dne 16. 10. 2014 rozhodl ředitel Ředitelství služby cizinecké policie ve věcech služebního poměru prvostupňovým rozhodnutím č. j. 2202/2014 o žalobcově žádosti o doplatek služebního příjmu tak, jak je uvedeno v prvním odstavci odůvodnění tohoto rozsudku. Prvostupňové rozhodnutí odůvodnil tím, že služba přesčas je nařizována v případech, kdy nelze splnění služebních úkolů či povinností zabezpečit příslušníky v běžném výkonu služby. Skutečnost, že se do služby dostaví méně příslušníků, než je plánovaných systemizovaných služebních míst, anebo že je nutné nasadit více příslušníků z důvodu změny bezpečnostní situace, nemůže být překážkou v plnění úkolů a je nutno nařízením služby přesčas v důležitém zájmu služby eliminovat mimořádně a nenadále vzniklé překážky.
12. Dále je v prvostupňovém rozhodnutí uvedeno, že policisté zařazení na Inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti Praha Ruzyně se mimo jiné podílí na zabezpečení ochrany vnější hranice Schengenského prostoru v součinnosti s Evropskou agenturou pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (agenturou FRONTEX) a dále na plnění úkolů při ochraně civilního letectví před protiprávními činy. Lze mít za to, že se jedná z hlediska zákona a zákona 273/2008 Sb., o

Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“), o plnění úkolů v důležitém zájmu služby.

13. Dále je v prvostupňovém rozhodnutí uveden odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Ads 151/2011-126 ze dne 26.9.2012, dle něž nařídít službu přesčas v důležitém zájmu služby lze též v těch neočekávaných situacích, které příslušníkovi brání ve výkonu služby a lze je zařadit pod ust. § 54 zákona o služebním poměru, přesněji vyjádřeno pod ust. § 201 zákona o služebním poměru. V tomto případě může jít o neočekávanou krátkodobou nepřítomnost příslušníka spočívající v neschopnosti ke službě, dále může jít o služební volno, řádnou dovolenou, studijní volno, ozdravný pobyt. Pokud dojde k souběhu těchto neočekávaných důvodů, lze hovořit o neočekávaném vybočení z normálního průběhu výkonu služby, kdy schází najednou několik příslušníků, za které je nutno zajistit náhradu nařízeným výkonem služby přesčas. Na základě výše uvedeného správní orgán 1. stupně uzavřel, že služba přesčas byla žalobci nařizována v důležitém zájmu služby dle ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru.
14. K odvolání žalobce vydal žalovaný dne 18. 5. 2016 napadené rozhodnutí č.j. PPR-34753-9/ČJ-2014-990131, kterým rozhodl o odvolání žalobce tak, že jej zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Ads 11/2013-41 ze dne 23. 5. 2013, z něž podle žalovaného vyplývá, že lze nařizovat práci přesčas v situacích, jež nebylo možné předvídat při rozvržení doby služby na jednotlivé směny podle ust. § 53 zákona o služebním poměru, jako kupříkladu již zmíněná momentální indispozice, nepřítomnost některého z příslušníků ze zdravotních či jiných důvodů, nebo předem neočekávaný úkol bezpečnostního sboru, který může být náležitě splněn jen příslušníkem s požadovanou kvalifikací mimo rámec jeho naplánované směny. Podle tohoto rozsudku je třeba v přiměřeném rozsahu vymezit konkrétní důvody pro nařizování jednotlivých služeb přesčas žalobci v rozhodném období, přičemž postačí alespoň rámcové vymezení určitého důvodu. Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí je ze spisového materiálu, zejména pak z analýzy přesčasových hodin, plánů služeb, WEB - evidence přítomností a nepřítomností, dokladů o nařízení služby přesčas, žádostí o dovolené nebo o služební volno, rozkazů služebního funkcionáře a z vyjádření služebního funkcionáře zřejmé, že žalovaný dostal všem výše uvedeným požadavkům v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu. Po tomto zdůvodnění jsou v napadeném rozhodnutí specifikovány jednotlivé dny, v nichž byla žalobci nařízen výkon služby přesčas, včetně vymezených důvodů.
15. Dále je v napadeném rozhodnutí uvedeno, že plány služeb vedoucí příslušník vytváří do 25. dne měsíce předcházejícího měsíci, ve kterém má být služba vykonána (viz ust. § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru). Povinnost naplánovat směny v měsíčním předstihu plyne z ust. § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru. Pokud tedy příslušník požádal o určení dovolené po datu 25. předchozího kalendářního měsíce, jedná se o dovolenou předem nepředvídatelnou, na což pamatuje rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 11/2013-41 ze dne 23. 5. 2013, z něž je v napadeném rozhodnutí citováno. Žalovaný k tomu uvedl, že k takovým situacím docházelo ve většině přezkoumávaných případů.
16. K nesdělení důvodů nařízení služby přesčas žalobci je v napadeném rozhodnutí odkázáno na ust. § 171 písm. h) zákona o služebním poměru, dle něž se na nařízení služby přesčas

nevztahuje řízení ve věcech služebního poměru. Dle žalovaného to ve svém důsledku znamená, že vedoucí příslušník nebyl povinen podřízeným příslušníkům odůvodňovat rozkaz, kterým je nařízení výkonu služby přesčas. Správní soudy služební funkcionáře pouze zavázaly k tomu, aby v případě podání žádosti o proplacení služby přesčas v rozsahu do 150 hodin v kalendářním roce byl schopen důvod jejího nařízení prokázat, neboť je nutné zpětně přezkoumat, zda byl zákonný důvod k jejímu nařízení.

17. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním orgánem z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě, podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ust. § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“); rozhodoval přitom ve věci bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce a žalovaný k nové výzvě soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a ve smyslu ust. § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. se tak má za to, že k rozhodnutí bez nařízení jednání udělili souhlas.
18. Po právní stránce věc posoudil následovně:
19. Podle § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníkovi lze v důležitém zájmu služby nařídit výkon služby přesčas nejvýše v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce. Dle § 54 odst. 2 zákona o služebním poměru platí, že jestliže bude vyhlášen krizový stav podle zvláštního právního předpisu nebo ve výjimečných případech ve veřejném zájmu, lze příslušníkovi nařídit po dobu krizového stavu a nebo po nezbytnou dobu ve veřejném zájmu službu přesčas i nad rozsah stanovený v odstavci 1.
20. Podle § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru se za důležitý zájem služby považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru.
21. Podle § 112 odst. 2 věty první zákona o služebním poměru v rozhodném znění platí, že příslušníkovi je stanoven služební příjem s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce.
22. Podle § 125 odst. 1 zákona o služebním poměru platí, že příslušník má nárok na náhradní volno za každou hodinu služby přesčas nad 150 hodin v kalendářním roce. Neposkytne-li bezpečnostní sbor příslušníkovi náhradní volno v době 3 kalendářních měsíců po výkonu služby přesčas nebo v jinak dohodnuté době, má nárok na poměrnou část přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, který připadá na každou tuto hodinu služby bez služby přesčas v kalendářním měsíci, v němž službu koná.
23. V nyní posuzované věci se jedná o spor ohledně doplatku služebního příjmu za nařízenou službu přesčas v rozsahu nejvýše 150 hodin konanou žalobcem v roce 2011 a 2012 s výjimkou doplatku za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 a od 1. 1. 2011 do 31. 1. 2011, u kterého se žalovaný dovolal promlčení ve smyslu ust. § 206 odst. 1 služebního zákona. Ve zbytku žalovaný posuzoval žalobcovu žádost o doplatek v meritu.
24. Žalobce v žalobě vznesl stěžejní žalobní námitku, že výkon služby přesčas byl v jeho případě nařizován v rozporu s ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru. Od posouzení

této sporné otázky se následně odvíjí otázka nároku žalobce na proplacení poměrné části služebního příjmu. Městský soud v Praze k tomu poznamenává, že k problematice nařizování výkonu služeb přesčas příslušníkům bezpečnostních sborů je již vytvořena rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu, například se jedná o rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č.j. 6 Ads 151/2011-126, publ. pod č. 2823/2013 Sb. NSS, ze dne 23. 5. 2013, č.j. 4 Ads 11/2013-41, publ. pod č. 2900/2013 Sb. NSS, ze dne 15. 10. 2015, č.j. 1 As 183/2015-63, publ. pod č. 3341/2016 Sb. NSS, ze dne 18. 1. 2018, č.j. 9 As 27/2017-31, ze dne 14. 6. 2018, č.j. 7 As 148/2017-22, ze dne 22. 6. 2017, nebo č.j. 7 As 334/2016-22, či stěžejní rozsudek ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 258/2017 - 32. Pozdější judikaturu a její závěry shrnul NSS ve svém rozsudku ze dne 19. 6. 2020, č. j. 5 As 349/2019 - 23. Městský soud v Praze se s odkazovanou judikaturou ztotožňuje a nemá důvod se od ní odchýlovat.

25. Jak plyne z výše uvedeného ust. § 54 odst. 1 služebního zákona, službu přesčas v max. rozsahu 150 hod. v kalendářním roce lze nařídít pouze v důležitém zájmu služby (mimo případy krizového stavu nebo výjimečné případy ve veřejném zájmu dle § 54 odst. 2, kdy je možné nařídít službu přesčas i nad rámec tohoto limitu). Při nařízení služby přesčas za současného splnění podmínek ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru nedochází k navýšení služebního příjmu, neboť je při jeho stanovení s případnými přesčasovými hodinami v zákoně počítáno (viz ust. § 112 odst. 2 služebního zákona). Nicméně jestliže přesčasové hodiny stanovený limit 150 hodin přesáhnou, má příslušník nárok na náhradní volno, či na poměrnou část příslušného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku. Jak NSS ve svém rozsudku ze dne 23. 5. 2013, č. j. 4 Ads 11/2013 - 41, na základě ust. § 125 odst. 1 zákona o služebním poměru *per analogiam* dovodil, nárok na náhradní volno, nebo na poměrnou část přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku má i příslušník za každou vykonanou hodinu služby přesčas do limitu 150 hod. v kalendářním roce, která byla nařízena v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2013, č. j. 4 Ads 11/2013 - 41).
26. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č. j. 6 Ads 151/2011-126, publ. pod č. 2823/2013 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud vyzdvihl závěr o výjimečnosti nařízení výkonu služby přesčas, která vyplývá ze skutečnosti, že zákonodárce její přípustnost podmínil existencí určitých zákonných podmínek, bez jejichž identifikace výkon služby přesčas nařídít nelze. Služba přesčas dle ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru představuje výjimečné opatření, které umožňuje nařídít výkon služby nad rámec základní doby služby. Služební zákon tedy nepojímá službu přesčas jako další fond služební doby, z něhož je možné libovolně čerpat do limitu 150 hodin v kalendářním roce.
27. V bodu [38] rozsudku ze dne 15. 10. 2015, č. j. 1 As 183/2015-63, pak Nejvyšší správní soud shrnul podmínky vyplývající z ust. § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, za jejichž splnění lze nařídít službu přesčas. Jedná se o podmínku důležitého zájmu služby a z toho vyplývající předpoklad výjimečnosti služby přesčas, o podmínku odůvodnění přijetí tohoto opatření a o podmínku maximálního rozsahu 150 hodin v kalendářním roce, popř. se jedná o podmínku vyhlášení krizového stavu, nebo jiné výjimečné případy ve veřejném zájmu. Jde o závěry zformulované již v rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 8. 2010, č. j. 10 A 34/2010-28, dostupného z www.nssoud.cz.

28. Žalovaný v nyní posuzované věci zdůvodnil nařízení služby přesčas kumulací absencí příslušníků 1. nebo 2. oddělení ICP Ruzyně, tj. že do služby v určitý den nenastoupilo z různých důvodů vícero příslušníků (a to z důvodu pracovní neschopnosti, dovolené, kurzu odborné přípravy, studia, jazykového kurzu, ošetřování člena rodiny, ozdravného pobytu, darování krve apod.); jednalo se tedy o jiný případ, než o zastoupení konkrétního absentujícího příslušníka. K posouzení nároku ve věci namítaných kumulací absencí příslušníků přitom NSS v obdobné věci ve výše zmíněném stěžejním rozsudku NSS ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 258/2017 - 32, uvedl, že: *„Řádné posouzení žaloby v nynějším případě vyžadovalo nejprve provést rozbor toho, zda jednotlivé dílčí důvody nepřítomnosti příslušníků uvedené správními orgány (dovolená, pracovní neschopnost, služební volno, jazykový kurz atd.) by bylo možno samostatně akceptovat jako důležitý zájem služby ve smyslu § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru pro nařízení služby přesčas u příslušníka, který má absentující příslušníky zastoupit [k tomu viz část IV. a) tohoto rozsudku]. A po takto provedeném rozboru jednotlivých dílčích důvodů provést u každého dne, kdy žalobci byla nařízena služba přesčas, hodnocení, zda ob stojí odůvodnění správních orgánů poukazující na kumulaci absencí celé řady příslušníků chybějících ze široké palety důvodů [k tomu viz část IV. b) tohoto rozsudku].“*
29. Městský soud tedy musí s ohledem na výše uvedené nejprve posoudit jednotlivé dílčí důvody nepřítomnosti příslušníků, které žalovaný označil v napadeném rozhodnutí a které dle žalovaného představují způsobilý důvod pro nařízení služby přesčas. Poté musí městský soud provést konkrétní hodnocení jednotlivých absencí příslušníků ve vztahu k jednotlivým dnům, ve kterých byla žalobci nařízena služba přesčas.
30. Městský soud tedy k dílčím důvodům nepřítomnosti příslušníků uvádí následující. Jak ze závěrů stěžejního rozsudku NSS ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 258/2017 - 32, vyplývá, pracovní neschopnost lze obecně posoudit jako důležitý důvod pro nařízení služby přesčas. Neschopnost způsobená zdravotními důvody je nahodilá událost, k níž u jednotlivého příslušníka nemusí vůbec dojít a i v případě, že k ní dojde, nelze ji dopředu předvídat. Jedná se tedy o nepředvídatelnou situaci. K tomu ovšem přistupují další podmínky. O důvod pro nařízení služby přesčas totiž nepůjde v případě, kdy služební funkcionář o důvodu absence věděl při zpracování rozvrhu základní doby služby podle § 53 zákona o služebním poměru.
31. Doba služby se totiž rozvrhuje na jednotlivé směny předem zpravidla na období 1 měsíce (ust. § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru). Služební funkcionář při rozvrhu základní doby služby tedy není schopen zohlednit případnou budoucí absenci příslušníků v důsledku nepředvídaných a nepředvídatelných důvodů. Jak NSS ve svých rozsudcích ze dne 23. 5. 2013, č. j. 4 Ads 11/2013 - 41, ze dne 15. 10. 2015, č. j. 1 As 183/2015 - 63, či ze dne 27. 9. 2018, č. j. 9 As 207/2018 - 20, konstatoval, okamžikem, k němuž je třeba posuzovat nepředvídatelnost důvodů z hlediska možnosti nařídit službu přesčas v souladu s § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, je okamžik zpracování rozvrhu základní doby služby dle § 53 zákona o služebním poměru.
32. Jestliže je tedy služebnímu funkcionáři při zpracování rozvrhu základní doby služby na příští měsíc známo, že některý z příslušníků je v pracovní neschopnosti, musí tuto skutečnost promítnout do rozvrhu služeb. Taková pracovní neschopnost tedy nelze podřadit pod nepředvídatelnou událost. Není tak rozhodný konkrétní důvod pracovní

neschopnosti, ale skutečnost, kdy se služební funkcionář o pracovní neschopnosti dozvěděl (rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2018, č. j. 9 As 207/2018-20).

33. Jak městský soud v nyní projednávané věci zjistil, ze správního spisu nevyplývají žádné informace o tom, kdy se s pracovní neschopností jednotlivých příslušníků služební funkcionář seznámil. Z obsahu správního spisu městský soud pouze zjistil, kdy byl který konkrétní policista v pracovní neschopnosti (podle seznamu příslušníků v dočasné pracovní neschopnosti, č. l. 287 – 295 správního spisu). Městský soud musí konstatovat, že správní spis neobsahuje ani např. tzv. neschopenky, podle nichž by šlo posoudit alespoň předpokládanou dobu pracovní neschopnosti např. dle termínu příští návštěvy lékaře (kontroly). Městský soud tak na tomto místě uzavírá, že se správní orgány každou pracovní neschopností nezabývaly dostatečně tak, aby bylo možné zhodnotit, zda se jednalo o nepředvídatelnou událost. Městský soud tak napadené rozhodnutí v této části shledal jako nepřezkoumatelné, jak bude uvedeno dále (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2020, č. j. 5 As 349/2019 – 23).
34. Dalším důvodem nepřítomnosti příslušníků v nyní projednávané věci bylo nařízení, či čerpání dovolené, které jak konstatoval NSS v rozsudcích sp. zn. 9 As 27/2017 a sp. zn. 9 As 258/2017 nelze akceptovat jako samostatný důvod opravňující nařízení služby přesčas, jež není proplácena. Jak z rozsudku sp. zn. 9 As 27/2017 vyplývá, *„samotná skutečnost čerpání dovolené jedním z příslušníků sboru není sama o sobě dostatečným důvodem pro nařízení služby přesčas jinému příslušníku. Čerpání dovolené je natolik běžnou součástí služby u policejního sboru, že je věcí státní správy policie, aby vyřešila personální otázky fungování policie tak, aby jen z důvodu čerpání dovolené u jednoho příslušníka nebyla jinému příslušníku nařizována služba přesčas.“* To platí také v případě vyslání na kurz odborné přípravy, resp. studijní pobyt, či jazykový kurz, protože konkrétní příslušníci jsou vysíláni právě služebním funkcionářem. Stejně tak je tomu v případě vyslání na ozdravný pobyt, na který mají příslušníci bezpečnostních sborů nárok v trvání 14 dnů nepřetržitě v kalendářním roce, trvá-li služební poměr alespoň 15 let, přímo ze zákona (ust. § 80 odst. 1 zákona o služebním poměru). Ve všech těchto výše uvedených případech se totiž jedná o organizační otázky, které je třeba řešit tak, aby dalšímu příslušníkovi z uvedených důvodů nemusela být nařízena služba přesčas (k jednotlivým důvodům podrobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 258/2017 - 32). Městský soud tak uzavírá, že ani jednu z výše uvedených skutečností nelze podřadit pod náhlu a nepředvídatelnou překážku výkonu služby (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2020, č. j. 5 As 349/2019 – 23).
35. Co se týče služebního volna, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 6. 2020, č. j. 5 As 349/2019 – 23, shrnul, že je třeba rozlišovat, z jakého důvodu bylo služební volno uděleno (srov. rozličné důvody v ust. § 68 až § 76 zákona o služebním poměru). Některé situace totiž mohou být dopředu nepředvídatelné (zejména ošetřování nemocného člena rodiny, nepředvídatelné přerušení provozu nebo zpoždění hromadného dopravního prostředku, účast na zásahu jednotky Sboru dobrovolných hasičů), jiné lze dopředu předvídat velmi dobře (účast ve státní sportovní reprezentaci, činnost vedoucího tábora, vlastní svatba, svatba dětí nebo rodičů apod.). Jsou však i takové situace, které mohou být za určitých okolností někdy předvídatelné, někdy náhlé (např. dárčovství krve, výkon povinnosti svědka či doprovod člena rodiny do zdravotnického zařízení k vyšetření). I v tomto

případě je tedy třeba poskytnutí služebního volna hodnotit ve vztahu ke konkrétnímu důvodu k jeho poskytnutí ve spojení s tím, kdy se služební funkcionář o takovém důvodu dozvěděl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2020, č. j. 5 As 281/2019 – 38).

36. Městský soud tak obecně shrnuje, že v případě absence příslušníka z důvodů dočasné neschopnosti a služebního volna lze učinit závěr o jejich předvídatelnosti, či nepředvídatelnosti až po zohlednění časového kritéria, kdy tato absence byla služebnímu funkcionáři známa. Konkrétně tou hranicí je dle ust. § 53 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů zpracování rozvrhu služeb na následující měsíc. Plány služeb přitom dle vyjádření žalovavého vytváří vedoucí příslušník do 25. dne předchozího kalendářního měsíce, v němž má být služba přesčas vykonávána. Za nepředvídatelné důvody tedy městský soud s ohledem na výše uvedené především nepovažuje vyslání příslušníka na ozdravný pobyt, či studijní pobyt a nařízení, či čerpání dovolené.
37. Městský soud poté přistoupil k jednotlivým případům nařízení služby přesčas v období od 20. 3. 2011 do 30. 10. 2011 a v období od 22. 1. 2012 do 14. 9. 2012, tj. celkem k 17 případům nařízení služby přesčas.
38. Jak městský soud zjistil, ze spisového materiálu předloženého žalovaným (konkrétně z jednotlivých stránek tzv. Knihy služeb) je pouze patrné, kolik příslušníků nenastoupilo onoho dne do služby, včetně stručně uvedeného důvodů jejich nepřítomnosti. Důvod nařízení služby přesčas je pak pouze rámcově zanesen v dokumentu nazvaném „Analýza přesčasových hodin [REDAKCE] OEČ 244939“ (dále jen „Přehled přesčasů“), jenž je výpisem z interního systému EKIS II WEB (viz str. 5 – 9 prvostupňového rozhodnutí a str. 6 – 20 napadeného rozhodnutí).
39. Z uvedeného Přehledu přesčasů vyplývá, že žalobci bylo za období od 20. 3. 2011 do 30. 10. 2011 nařízeno celkem 56 přesčasových hodin a za období od 22. 1. 2012 až 14. 9. 2012 mu bylo nařízeno 60 přesčasových hodin z důvodu „kumulace nepřítomnosti příslušníků“, přičemž je zde uveden celkový počet příslušníků, kteří nenastoupili službu, včetně jejich identifikačního čísla, a pouze souhrnné údaje o tom, kolik z nich čerpá dovolenou, nebo služební volno, anebo je v pracovní neschopnosti, případně je vysláno na kurz odborné přípravy. Jak již bylo uvedeno výše, ve správním spise absentují např. tzv. neschopenky, jež by mohly být pro posouzení nároku žalobce v nyní posuzované věci značně návodné.
40. K jednotlivým případům nařízení služby žalobci přesčas městský soud uvádí následující.
41. Dne 20. 3. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 2 hodin od 7.00 do 9.00 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 5 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 45 příslušníků. Důvody absence byly následující: 8 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 8 bylo vysláno do odborného kurzu, 2 byli vysláni do jazykového kurzu, 26 příslušníkům byla určena dovolená, u 1 příslušníka nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přescasu žalobci. Jestliže by však bylo

možné tyto absence z pohledu služebního orgánu považovat za nepředvídatelné, bylo by možné nařídit až 8 služeb přesčas z důvodu nepředvídatelnosti; tedy stalo by se tak v souladu se zákonem i v případě žalobce. Městský soud nicméně musí konstatovat, že s ohledem na absenci podkladů ve správním spise toto již není možné přezkoumat; městský soud shledal napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.

42. Dne 25. 4. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 10 hodin od 7.00 do 17.30 hodin včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin a od 17.00 do 17.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 22 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 26 příslušníků. Důvody absence byly následující: 7 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 2 bylo uděleno studijní volno, 17 příslušníkům byla určena dovolená. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčasu žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 7 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (7). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.
43. Dne 23. 5. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 6,5 hodin od 7.00 do 14.00 hodin včetně půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 10 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 31 příslušníků. Důvody absence byly následující: 4 příslušníci byli uznáni dočasně neschopnými výkonu služby, 2 bylo uděleno studijní volno, 1 bylo uděleno služební volno z důvodu ošetřování člena rodiny, 5 bylo vysláno do kurzu odborné přípravy, 2 byl poskytnut ozdravný pobyt, 16 příslušníkům bylo určeno čerpání dovolené, u 1 příslušníka nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou absenci 1 příslušníka z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčasu žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 5 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (5). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.
44. Dne 7. 6. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4,5 hodin od 19.00 do 0.00 hodin včetně půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 22.00 do 22.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 18 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 29 příslušníků. Důvody absence byly následující: 5 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 1 příslušníkovi bylo poskytnuto služební volno z důvodu darcovství krve, 1 bylo uděleno studijní volno, 1 byl poskytnut ozdravný pobyt, 13 příslušníkům bylo určeno čerpání dovolené, 6 bylo vysláno do odborného kurzu, 2 do jazykového kurzu. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. Ve správním spise se nachází pouze potvrzení o darování

krve jednoho příslušníka dne 7. 6. 2011; žádné dřívější oznámení tohoto příslušníka o plánovaném darování krve ve správním spise nebylo dohledáno. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a darování krve a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 6 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (6). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.

45. Dne 8. 6. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 6,5 hodin od 0.00 do 7.00 hodin včetně půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 3.00 do 3.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 9 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 42 příslušníků. Důvody absence byly následující: 11 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 2 byl poskytnut ozdravný pobyt, 20 příslušníkům byla určena dovolená, 2 byli vysláni do odborného kurzu, 1 byl vyslán do jazykového kurzu, u 6 příslušníků nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Jestliže by však bylo možné tyto absence z pohledu služebního orgánu považovat za nepředvídatelné, bylo by možné nařídit až 11 služeb přesčas z důvodu nepředvídatelnosti; tedy stalo by se tak v souladu se zákonem i v případě žalobce. Městský soud nicméně musí konstatovat, že s ohledem na absenci podkladů ve správním spise toto již není možné přezkoumat; městský soud shledal napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.
46. Dne 26. 6. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 5 hodin od 7.00 do 12.30 hodin včetně půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 8 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 31 příslušníků. Důvody absence byly následující: 6 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 20 příslušníkům byla určena dovolená, 3 byl poskytnut ozdravný pobyt, 1 byl vyslán do odborného kurzu, 1 byl vyslán do jazykového kurzu a 1 bylo uděleno služební volno z důvodu ošetřování člena rodiny. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou 1 absenci příslušníka z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 7 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (7). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.
47. Dne 21. 8. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4 hodin od 19.00 do 23.00 hodin včetně půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 22.00 do 22.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 9 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 31 příslušníků. Důvody absence byly následující: 4 příslušníci byli uznáni dočasně neschopnými výkonu služby, 1 bylo uděleno služební volno z důvodu

ošetřování člena rodiny, 1 z důvodu obecného zájmu – dětský tábor (požádal dne 5. 7. 2011), 24 příslušníkům byla určena dovolená, u 1 příslušníka nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou 1 absenci příslušníka z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 5 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (5). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.

48. Dne 28. 10. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hodin včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin a od 17.00 do 17.30 hodin. Z napadeného rozhodnutí, ani ze spisového materiálu nebyl městským soudem dohledán počet příslušníků, jimž byly tohoto dne nařízeny služby přesčas; nepřítomno bylo celkem 24 příslušníků. Důvody absence byly následující: 4 příslušníci byli uznáni dočasně neschopnými výkonu služby, 4 byli vysláni do jazykového kurzu, 4 byl poskytnut ozdravný pobyt, 12 příslušníkům byla určena dovolená. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Jestliže by však všechny tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba nařídit 4 služby. V případě, kdy by šlo o nepředvídatelné absence ve všech případech a současně by služba byla nařízena 4 a méně příslušníkům, jednalo by se o nařízení služby přesčas ze zákonných důvodů. Městský soud nicméně musí konstatovat, že s ohledem na absenci podkladů ve správním spise toto již není možné přezkoumat (tedy rozsah nařízených služeb přesčas a předvídatelnost dočasných pracovních neschopností); městský soud shledal napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.

49. Dne 30. 10. 2011 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 6,5 hodin od 7.00 do 14.00 hodin včetně půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin. Z napadeného rozhodnutí, ani ze spisového materiálu nebyl městským soudem dohledán počet příslušníků, jimž byly tohoto dne nařízeny služby přesčas; nepřítomno bylo celkem 29 příslušníků. Důvody absence byly následující: 4 příslušníci byli uznáni dočasně neschopnými výkonu služby, 3 byli vysláni do jazykového kurzu, 5 do odborného kurzu, 4 byl poskytnut ozdravný pobyt, 13 příslušníkům byla určena dovolená. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Jestliže by však všechny tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba nařídit 4 služby. V případě, kdy by šlo o nepředvídatelné absence ve všech případech a současně by služba byla nařízena 4 a méně příslušníkům, jednalo by se o nařízení služby přesčas ze zákonných důvodů. Městský soud nicméně musí konstatovat, že s ohledem na absenci podkladů ve správním spise toto již není možné přezkoumat (tedy rozsah nařízených služeb přesčas a předvídatelnost dočasných pracovních neschopností); městský soud shledal napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.

50. Dne 22. 1. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4 hodin od 7.00 do 11.00 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 19 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 25 příslušníků. Důvody absence byly následující: 5 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 4 příslušníci byli vysláni do odborného kurzu, 1 do jazykového kurzu, 11 příslušníkům byla určena dovolená, 4 bylo uděleno služební volno z důvodu ošetřování člena rodiny. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelné 4 absence příslušníka z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčasu žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 9 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (9). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.
51. Dne 27. 2. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 4,5 hodin od 7.00 do 11.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 12 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 31 příslušníků. Důvody absence byly následující: 5 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 1 bylo uděleno služební volno z důvodu doprovodu člena rodiny k vyšetření, 1 příslušníkovi z důvodu návštěvy u lékaře, 2 z důvodu ošetřování člena rodiny, 2 bylo uděleno služební volno z důvodu studia a u 2 příslušníků nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelné 1 absenci příslušníka z důvodu doprovodu člena rodiny k vyšetření (požádáno dne 28. 2. 2012), 1 absenci příslušníka z důvodu návštěvy u lékaře a 2 absence příslušníků z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčasu žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 9 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (9). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.
52. Dne 21. 3. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 10 hodin od 7.00 do 18.00 hodin včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin a od 17.00 do 17.30 hodin. Z napadeného rozhodnutí, ani ze spisového materiálu nebyl městským soudem dohledán počet příslušníků, jimž byly tohoto dne nařízeny služby přesčas; nepřítomno bylo celkem 37 příslušníků. Důvody absence byly následující: 10 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 4 bylo uděleno služební volno z důvodu ošetřování člena rodiny, 1 byl vyslán na jazykový kurz, 7 do odborného kurzu, 1 byl poskytnut ozdravný pobyt, 13 příslušníkům byla určena dovolená a u 1 příslušníka nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelné 4 absence příslušníka z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu však nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčasu žalobci. Jestliže by však všechny tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba nařídit 14

služeb. V případě, kdy by šlo o nepředvídatelné absence ve všech případech a současně by služba byla nařízena 14 a méně příslušníkům, jednalo by se o nařízení služby přesčas ze zákonných důvodů. Městský soud nicméně musí konstatovat, že s ohledem na absenci podkladů ve správním spise toto již není možné přezkoumat (tedy rozsah nařízených služeb přesčas a předvídatelnost dočasných pracovních neschopností); městský soud shledal napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné.

53. Dne 27. 3. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 3,5 hodin od 7.00 do 10.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 19 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 24 příslušníků. Důvody absence byly následující: 5 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 5 příslušníkům bylo uděleno služební volno z důvodu ošetřování člena rodiny, 1 byl vyslán na jazykový kurz, 5 do odborné přípravy, 1 byl poskytnut ozdravný pobyt, 7 příslušníkům byla určena dovolená. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou 5 absencí příslušníka z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přescasu žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 10 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (10). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přescas žalobci.
54. Dne 15. 5. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 7.00 do 19.00 hodin včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin a od 17.00 do 17.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 7 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 35 příslušníků. Důvody absence byly následující: 4 příslušníci byli uznáni dočasně neschopnými výkonu služby, 3 bylo uděleno služební volno z důvodu studia a činnosti v odborové organizaci (o uvolnění příslušníka k výkonu funkce v odborovém orgánu bylo požádáno dne 7. 4. 2012), 1 příslušník byl vyslán na jazykový kurz, 2 byl poskytnut ozdravný pobyt, 16 příslušníkům byla určena dovolená, u 9 příslušníků nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absencí příslušníka. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přescasu žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 4 služby přescas. Rozsah nařízené služby přescas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přescas (4). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přescas žalobci.
55. Dne 30. 7. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 5,5 hodin od 10.00 do 16.00 hodin včetně půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 15.00 do 15.30 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přescas celkem 11 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 28 příslušníků. Důvody absence byly následující: 2 příslušníci byli uznáni dočasně neschopnými výkonu služby, 2 bylo uděleno služební volno z důvodu ošetřování člena rodiny, 22 příslušníkům byla určena dovolená, u 1 příslušníka nebyl

dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou 2 absence příslušníka z důvodu ošetřování člena rodiny. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 4 služby přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (4). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.

56. Dne 10. 9. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 10,5 hodin od 7.00 do 18.00 hodin včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 12.00 do 12.30 hodin a od 16.30 do 17.00 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 16 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 33 příslušníků. Důvody absence byly následující: 6 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 3 byli vysláni na jazykový kurz, 9 na kurz odborné přípravy, 3 byl poskytnut ozdravný pobyt, 11 příslušníkům byla určena dovolená, u 1 příslušníka nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 6 služeb přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (6). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.

57. Dne 14. 9. 2012 byl žalobci nařízen výkon služby přesčas v rozsahu 11 hodin od 6.00 do 18.00 hodin včetně 2x půl hodiny přestávky na jídlo a odpočinek od 11.00 do 11.30 hodin a od 16.30 do 17.00 hodin. Toho dne byl nařízen výkon služby přesčas celkem 19 příslušníkům (včetně žalobce); nepřítomno bylo celkem 38 příslušníků. Důvody absence byly následující: 7 příslušníků bylo uznáno dočasně neschopnými výkonu služby, 3 byli vysláni na jazykový kurz, 9 na kurz odborné přípravy, 3 byl poskytnut ozdravný pobyt, 10 příslušníkům byla určena dovolená, u 6 příslušníků nebyl dohledán důvod nepřítomnosti. Z těchto důvodů městský soud zhodnotil jako nepředvídatelnou žádnou absenci. S ohledem na nedostatečnost spisového materiálu nelze hodnotit okolnosti pracovní neschopnosti a jejich předvídatelnost z hlediska podmínek pro nařízení přesčas žalobci. Městský soud nicméně musí konstatovat, že i kdyby tyto absence byly pro služební orgán nepředvídatelné, bylo by třeba ze všech důvodů nařídit nejvýše 7 služby přesčas. Rozsah nařízené služby přesčas by však i tehdy přesáhl maximální potřebu tento den nařídit službu přesčas (7). Dle názoru městského soudu tak nebyl tento konkrétní den dán zákonný důvod pro nařízení služby přesčas žalobci.

58. Městský soud tak s ohledem na vše výše uvedené závěrem konstatuje, že ve dnech 25. 4. 2011, 23. 5. 2011, 7. 6. 2011, 26. 6. 2011, 21. 8. 2011, 22. 1. 2012, 27. 2. 2012, 27. 3. 2012, 15. 5. 2012, 30. 7. 2012, 10. 9. 2012 a 14. 9. 2012 nebyly dány zákonné důvody pro nařízení služeb přesčas žalobci, neboť služební funkcionář již při tvorbě plánu služeb mohl vědět o absencích jiných příslušníků, tedy takové absence nebyly možné posoudit jako

nepředvídatelné, případně mohl absence jiných příslušníků ovlivnit (viz především absence z důvodu čerpání dovolené, vyslání na jazykový kurz, kurz odborné přípravy apod.). Městský soud pak v některých případech nemohl ze správního spisu zjistit, kdy se služební funkcionář dozvěděl o jednotlivých důvodech absence příslušníků (resp. zda o nich věděl při zpracování rozvrhu základní doby služby; šlo především o absence z důvodu pracovní neschopnosti). Městský soud tak nemohl posoudit, zda se skutečně jednalo o důvody nepředvídatelné a náhlé, pro něž by bylo možné jinému příslušníkovi nařídit službu přesčas; v případě dnů 20. 3. 2011 a 8. 6. 2011 tak městský soud nemohl jednoznačně uzavřít, zda se jednalo o zákonně nařízené služby přesčas. Městský soud posledně shledal ve dnech 28. 10. 2011, 30. 10. 2011 a 21. 3. 2012 také případy, v nichž nebylo možné zjistit a přezkoumat, kolika příslušníkům byla v určitý den vlastně nařízena služba přesčas, tedy tento počet nebylo možné porovnat s počtem nepředvídatelných a náhlých absencí ve službě. Žalovaný tak v dalším řízení především doplní obsah správního spisu o potřebné podklady a s ohledem na výše uvedené právní názory opětovně posoudí nařízení služby přesčas žalobci v předmětných dnech (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 9. 2020, č. j. 10 Ad 4/2016 – 107).

59. Městský soud tak uzavírá, že žaloba je důvodná. Žalovaný věc v některých částech nesprávně posoudil po právní stránce, v jiných částech neshromáždil dostatek podkladů pro posouzení nároku žalobce, a jeho rozhodnutí je tak v této části nepřezkoumatelné. Městský soud proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem, který Městský soud v Praze vyslovil v tomto rozsudku (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
60. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že ve věci byl úspěšný žalobce, soud mu tuto náhradu přiznal.
61. Výše náhrady je tvořena zaplaceným soudním poplatkem (3 000 Kč), a odměnou za zastupování advokátem, která je tvořena dvěma úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby) a dvěma režijními paušály po 300 Kč v souladu s ust. § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. a) a d) a dále s ust. § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Celkem tedy žalobci náleží náhrada nákladů řízení ve výši 9 800 Kč.
62. Žalobce neměl procesní úspěch v řízení před Nejvyšším správním soudem, proto nemá právo na náhradu nákladů tohoto kasačního řízení; po vrácení věci pak žalobce neučinil žádný úkon, za který by mu náležela náhrada nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 18. února 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu